

שאול פלס - משרד עורכי דין
SHAUL PELLEES - LAW OFFICE

Shaul Pelles
Gilad Gleitman
Ronen Cohen (1964-2017)

רח' בלוך 2 תל אביב 6416108
2 Bloch St. Tel Aviv 6416108
טל. 03-5240130
פקס. 03-5237530
www.pelles-sh.com

שאול פלס
גלעד גלייטמן
רון כהן (1964-2017)

5 בדצמבר 2019

לכבוד

מר בנימין נתניהו
ראש הממשלה ושר החקלאות ופיתוח הכפר
משרד ראש הממשלה
רח' אליעזר קפלן 3
ירושלים 91919

דחוף-מבלי לפגוע בזכויות
בפקס+ בדוא"ל+ בדואר רשום עם אישור

כבוד השר,

הנדון: פרסום צו לפי סעיף 4(א) לחוק תכנון משק החלב, תשע"א-2011

בשם מרשתנו, המועצה לענף החלב בישראל ייצור ושיווק (חל"צ) (להלן: "המועצה"), הננו מתכבדים לפנות אל כבוד השר בעניין שבנדון, כדלקמן:

1. למועצה נודע, כי ביום 2.12.2019 נשלחה אל כבוד השר חוות דעת מאת היועמ"ש של משרד החקלאות ופיתוח הכפר אליה צורפה טיוטת הצו שבנדון ולפיה, היקף הייצור המקומי הכולל של חלב בקר לשנת 2020 תסתכם ב-1,510 מיליון ליטרים. בחוות הדעת, הבהירה היועמ"ש כי אין כל מניעה לפעול להתקנת הצו ועמדה על הצורך בהתקנתו בדחיפות ולפני תחילת השנה הקלנדרית.

2. המועצה מצטרפת לדבריה של היועצת המשפטית הנכבדה ומבקשת להוסיף את הדברים המפורטים להלן.

3. סעיף 4(א) לחוק תכנון משק החלב, תשע"א-2011 (להלן: "חוק החלב"), מורה כי שר החקלאות ופיתוח הכפר יקבע בצו את היקף הייצור הכולל השנתי של חלב:

"השר יקבע, בצו, מדי שנה, את היקף הייצור המקומי הכולל לאותה שנה לכלל

היצרנים (להלן – היקף הייצור הכולל), על פי ההיקף החזוי של מלוא הצריכה של

חלבון חלב ומוצריו או של שומן חלב ומוצריו, לפי הגבוה מביניהם".

4. מדי שנה, לאחר ששר החקלאות ופיתוח הכפר קובע את היקף הייצור הכולל השנתי כאמור, קובעת וועדת המכסות (הפועלת במסגרת המועצה) את מכסות החלב האישיות ליצרנים. זאת, בהתאם להוראות סעיף 7 לחוק החלב.

5. בהתאם לסעיף 16 לחוק החלב, מופקדת המועצה, בין היתר, על הסדרת ייצור החלב ושיווקו לציבור. במסגרת זו, ובהתאם לסעיף 12 לחוק החלב, מטפלת המועצה גם בעודפי חלב במכסה דהיינו, בחלב שיוצר במסגרת המכסה ושלא נצרך בשוק המקומי. יובהר, כי בהתאם להוראות חוק החלב, זכאים היצרנים לתשלום מחיר מטרם מלא גם בגין עודפי חלב במכסה שייצרו

- ושיווקו למחלבות. המועצה מממנת את עודפי החלב הללו באמצעות כספי היטלים שהיא גובה המרוכזים בקרנות ייעודיות שהיא מחזיקה לצורך זאת.
6. כבר בשנת 2018 התברר כי חלה ירידה בצריכת החלב מייצור מקומי. זאת, מחמת התופעה העולמית של ירידה בצריכת מוצרי חלב שלא פסחה גם על ארצנו ובשל פתיחת ייבוא מוצרי חלב לארץ בכמויות הולכות וגדלות. כתוצאה, נוצרו עודפי חלב במכסה.
7. לפיכך, ביקשה המועצה כי כבוד השר יקבע את היקף הייצור המקומי הכולל לשנת 2019 בהפחתה של 60 מיליון ליטר. במכתב מיום 27.11.2018, הודיע כבוד השר כי יסכים להפחית רק 45 מיליון ליטר וכרך את הסכמתו בשורה של תנאים ביחס לאופן חלוקת המכסות האישיות בין היצרנים. נתעוררו חילוקי דעות ביחס לאפשרות המעשית להפחית את המכסה תוך עמידה בתנאים אלו, ובסופו של דבר, כבוד השר לא קיבל את המלצתם המקצועית של גורמי המקצוע במועצה ובמשרד החקלאות, והוציא צו בדבר היקף הייצור לשנת 2019 ללא כל הפחתה.
8. כתוצאה, נוצרו בשנת 2019 עודפי חלב במכסה בהיקף של כ-60 מיליון ליטר והדבר הוביל לשחיקה מוחלטת של קרנות המועצה וליצירת מלאי גבוה מאוד ומיותר לחלוטין של אבקת חלב.
9. בנסיבות אלה, פנתה המועצה לכבוד השר וביקשה כי יקבע את היקף הייצור המקומי הכולל לשנת 2020 בהפחתה של 58 מיליון ליטר כך שהוא יעמוד על 1,510 מיליון ליטרים. בפנייתה הבהירה המועצה, כי בקשתה היא על דעת כל המגזרים בענף ובכלל זה יצרני החלב והמחלבות וכי היא נתמכת על ידי כל גורמי המקצוע. יצוין כי גורמי המקצוע הבהירו, כי הפחתה זו מיועדת למנוע הצטברות עודפים בלבד, ואין כל חשש שתגרום למחסור בכמויות החלב המיועדות לצריכה בשוק המקומי.
- עוד הדגישה המועצה, כי מדובר במצב חרום, כי אין מקורות תקציביים נוספים למימון עודפי החלב במכסה שבהכרח ייווצרו, וכי אם לא יוצא הצו בדחיפות כמבוקש עלול הדבר לגרום לנזקים קשים למועצה ולענף כולו.
10. במכתב מיום 2.10.2019 הודיע כבוד השר כי הוא בוחן את הנושא וכרך את העניין, פעם נוספת, בשורה של תנאים ביחס לאופן חלוקת המכסות האישיות בין היצרנים בשנת 2020. במכתב מיום 28.10.2019 שבה המועצה והדגישה את דחיפות העניין והבהירה כי למרות ההסתייגויות שישנן בקשר לתנאים שהציב כבוד השר ביחס לאופן חלוקת המכסות האישיות, היא תפעל בהתאם להנחיותיו. בדוא"ל מיום 7.11.2019 הודיע מר אסף לוי ממשרד החקלאות כי המועצה נדרשת, על פי הנחיות מנכ"ל המשרד, לבצע סימולציה להפחתה של 30 מיליון ליטר בלבד. בדוא"ל מאותו יום, הודיעה המועצה כי ביצעה את הסימולציה כנדרש וכי תוצאותיה הן גרימת גרעון של כ-15 מיליון ₪ שלא יהיה לו כל כיסוי.
11. **מאז לא אירע דבר!**
12. בנסיבות אלה, נבקש להבהיר כי סמכותו של כבוד השר בהתאם לסעיף 4(א) לחוק החלב היא סמכות חובה (סמכות מנדטורית) ולא סמכות שבשיקול דעת. כבוד השר חייב אפוא להוציא את הצו ולקבוע בו את היקף הייצור המקומי הכולל. בהיעדר טעמים לפעול אחרת, ובהינתן שמדובר

בממשלת מעבר, יש לקבוע את היקף הייצור המקומי הכולל בהתאם להמלצות גורמי המקצוע ועל פי ההסכמה הגורפת הקיימת בין כלל המגזרים בענף.

13. עוד נבקש להבהיר, כי אין לכרוך את הוצאת הצו בתנאים לעניין אופן חלוקת המכסות האישיות. מדובר בעניינים שונים הנקבעים במישורים שונים: הצו נתון לסמכותו של כבוד השר ואילו קביעת תנאים לעניין אופן חלוקת המכסות האישיות נעשית בתקנות לפי סעיף 12(א) לחוק החלב בהתייעצות עם המועצה ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת. אכן, מאז ומעולם, הוצא הצו תחילה ורק לאחר מכן הותקנו תקנות באישור ועדת הכלכלה (שכיום אף אינה קיימת). דומה אפוא, כי הימנעותו של כבוד השר מהוצאת הצו כמבוקש היא היעדר פעולה בחוסר סמכות והשיקולים העומדים ביסודה נגועים בחוסר סבירות קיצונית.

14. אשר על כן, מתבקש כבוד השר לפרסם את הצו בהתאם לסעיף 4(א) לחוק החלב ולקבוע בו כי היקף הייצור המקומי הכולל של חלב בקר לשנת 2020 לכלל היצרנים יסתכם ב-1,510 מיליון ליטרים כפי בקשת המועצה והמלצת כל הגורמים בענף וכפי טיוטת הצו שצורפה לחוות דעת היועמ"ש של משרד החקלאות ופיתוח הכפר.

15. בהתחשב בכך שנותר רק חודש ימים עד למועד החוקי בו על וועדת המכסות לקבוע את המכסות האישיות של היצרנים, ומאחר שעל היצרנים ועל כל הגורמים האחרים בענף להיערך ולבצע את השינויים וההתאמות שיתחייבו מהיקף הייצור המקומי הכולל החדש כאמור, וכדי למנוע את הנזקים האדירים והבלתי הפיכים שייגרמו בהכרח לציבור כולו ולכל העוסקים בענף אם לא יעשה כן, מתבקש כבוד השר להוציא את הצו המבוקש באופן מיידי.

בכבוד רב,
שאול פלס, עו"ד

העתק:

מר רונן פרץ, מנכ"ל משרד ראש הממשלה

גב' שלומית ברנע פרגו, היועמ"ש למשרד ראש הממשלה

מר שלמה בן אליהו, מנכ"ל משרד החקלאות ופיתוח הכפר

מר ערן אטינגר, סמנכ"ל ניהול משאבי סביבה, משרד החקלאות, ויו"ר מועצת החלב

גב' אפרת אביאני, היועמ"ש למשרד החקלאות ופיתוח הכפר

גב' מיכל קראוס, מנכ"לית מועצת החלב ויו"ר ועדת המכסות